

**Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair
Avrupa Konseyi Sözleşmesi**
Bağlamında
Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarı Taslağı'nın
MARMARA SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ
Adına Değerlendirilmesi

Hazırlayanlar

Av. Betül Onursal (Marmara Soroptimist Kulübü Derneği Başkanı)

Av. Seda Akço (Raportör - Danışman)

Av. Aşkın Yaşar Topuzoğlu (Danışman)

Giriş

Bu Rapor, Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarısı'nın, 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da içlerinde Türkiye'nin de bulunduğu 13 ülke tarafından imzalanan "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi" ile uyumunu değerlendirmek ve Taslak üzerinde yapılması gereken değişikliklere ilişkin öneri sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Ülkedeki kadına karşı şiddet olaylarının gösterdiği vahamet karşısında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından çok isabetli biçimde öncelikle ele alınan bu konudaki yasanın, Türkiye'nin ilk imzacıları arasında bulunduğu ve TBMM tarafından en kısa zamanda onaylanacağını düşündüğümüz Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin sistematığına, hedeflerine ve hükümlerine uygunluğunun sonuç alınmada önemli olduğu düşünülerek böyle bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Raporun birinci bölümünde Sözleşmenin Kapsam ve Sistematığı özetlenmekte ve Kanunun bu sistematik içerisindeki yeri belirlenmekte ve Sözleşme'nin uygulanması için yapılması gerekenler özetlenmektedir. İkinci Bölümde ise Kanun Tasarısı Taslağında yapılması gereken değişiklikler ve eklemelere ilişkin öneriler yer almaktadır.

I. Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi Bağlamındaki Görüşlerimiz

I.1. Sözleşmenin Kapsamı ve Sistematığı

Sözleşme 12 bölüm ve 81 maddeden oluşmaktadır. Bir de Ayrıcalıkları ve Bağışıklıkları gösteren eki bulunmaktadır. Sözleşmenin tam metnine ilişkin sistematik aşağıda çıkarılmıştır. Sözleşmenin ilk yedi bölümü taraf Devletlerin kendi ülke sınırları içerisinde kadına karşı şiddet ve aile içi şiddeti önlemek üzere üstlendikleri yükümlülükleri belirlemektedir. Sekizinci bölüm uluslararası işbirliğine ilişkin düzenlemeleri; on ila onikinci bölümler ise Sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili hükümleri içermektedir. Dokuzuncu bölüm, izleme mekanizmasına ilişkin düzenlemeleri içermektedir ve "kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddete karşı uzman eylem grubu (GREVİO)" oluşturulmasını öngörülmektedir. Bu grup, Sözleşmenin taraf Devletlerce uygulanmasını izleme yetkisine sahip olacak ve taraf Devletlerin gösterdiği adaylar arasından seçilerek oluşturulacaktır.

Tablo 1: Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi Sistematığı

<p>Bölüm 1 – Amaçlar, tanımlar, eşitlik ve ayırım gözetmeme, genel yükümlülükler</p> <ul style="list-style-type: none">○ Sözleşmenin Amaçları○ Sözleşme'nin kapsamı○ Tanımlar○ Temel haklar, eşitlik ve ayırım gözetmeme○ Devlet yükümlülükleri ve gereken özeni gösterme sorumluluğu○ Toplumsal cinsiyete duyarlı politikalar <p>Bölüm 2 – Bütünsel politikalar ve veri toplama</p> <ul style="list-style-type: none">○ Kapsayıcı ve eşgüdümlü politikalar○ Mali kaynaklar○ Hükümet dışı örgütler ve sivil toplum○ Eşgüdümü sağlayan birim○ Veri toplama ve inceleme <p>Bölüm 3 – Önleme</p> <ul style="list-style-type: none">○ Genel Yükümlülükler○ Farkındalığı arttırma○ Eğitim○ Uzmanların eğitimi○ Önleyici müdahale ve tedavi programları○ Özel sektör ve medyanın katılımı <p>Bölüm 4 – Koruma ve destek</p> <ul style="list-style-type: none">○ Genel yükümlülükler○ Bilgi○ Genel destek hizmetleri○ Bireysel/ toplu şikâyetle destek○ Uzman destek hizmetleri○ Sığınaklar○ Telefonla yardım hattı○ Cinsel şiddet mağdurlarına yönelik yardım○ Çocuk tanıklar için koruma ve destek○ Bildirme○ Uzmanlar tarafından bildirme <p>Bölüm 5 – Maddi hukuk</p> <ul style="list-style-type: none">○ Hukuk davaları ve başvuru yolları○ Tazminat○ Vesayet, ziyaret hakları ve güvenlik○ Zorla evlendirmenin hukuki sonuçları○ Psikolojik şiddet○ Musallat Olma○ Fiziksel Şiddet○ Tecavüz dâhil cinsel şiddet○ Zorla evlilik○ Kadın sünneti○ Zorla çocuk aldırma ve zorla kısırlaştırma	<p>Bölüm 6 – Soruşturma, kovuşturma, usul hukuku ve koruyucu önlemler</p> <ul style="list-style-type: none">○ Genel yükümlülükler○ Acil müdahale, önleme ve koruma○ Risk değerlendirmesi ve risk yönetimi○ Acil durumda uzaklaştırma kararları○ Kısıtlama veya koruma kararları○ Sorgulamalar ve kanıt○ Nizasız (<i>ex parte</i>) ve re'sen (<i>ex officio</i>) yargılama○ Koruma önlemleri○ Adli yardım○ Zaman aşımı <p>Bölüm 7 – Göç ve sığınma</p> <ul style="list-style-type: none">○ Oturma izni○ Toplumsal cinsiyete dayalı sığınma talebi○ Geri göndermeme <p>Bölüm 8 – Uluslararası İşbirliği</p> <ul style="list-style-type: none">○ Genel ilkeler○ Risk altındaki kişilerle ilgili tedbirler○ Bilgi Edinme○ Veri Koruma <p>Bölüm 9 – İzleme mekanizması</p> <ul style="list-style-type: none">○ Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddete karşı uzman eylem grubu○ Taraf Devlet Komitesi○ İç tüzük○ Genel tavsiyeler○ İzlemeye parlamenter katılım <p>Bölüm 10 – Diğer uluslararası belgelerle olan ilişki</p> <ul style="list-style-type: none">○ Diğer uluslararası belgelerle olan ilişki <p>Bölüm 11 – Sözleşme'de değişiklikler</p> <ul style="list-style-type: none">○ Değişiklikler <p>Bölüm 12 – Son hükümler</p> <ul style="list-style-type: none">○ Sözleşme'nin etkileri○ Uyuşmazlığın çözümü○ İmzalama ve yürürlüğe girme○ Sözleşme'ye katılım○ Ülkelerde uygulama○ Çekinceler○ Geçerlilik ve çekincelerin gözden geçirilmesi○ Fesih○ Bildiri <p>Ek – Ayrıcalıklar ve bağışıklıklar (Madde 66)</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> o Cinsel taciz o Yardım ve yataklık ve buna yeltenme o Suçların kabul edilemez gerekçeleri; sözde “namus” adına işlenen suçlar da dâhil o Cezayı gerektiren suçların uygulanması o Yargılama yetkisi o Yaptırımlar ve önlemler o Cezayı ağırlaştırıcı nedenler o Diğer Taraf ülke tarafından onaylanan cezalar o Zorunlu alternatif çatışma çözümü veya cezalandırma süreçlerinin yasaklanması 	
--	--

Sözleşme kadına yönelik ve aile içi şiddeti önlemek üzere yapılması gerekenleri şöyle belirlemektedir:

- Kadına yönelik ve aile içi şiddet ile mücadeleye yönelik, etkili **yasal düzenlemeler**: Bu konuda özellikle “cinsiyete dayalı ayrımcılık” ile mücadeleye önem verildiğine dikkat edilmelidir.
- **Mağdurlara yönelik hizmetlerin** sunulmasını sağlayıcı yasal ve idari düzenlemeler.
- **Faillere yönelik hizmetlerin** sunulmasını sağlayıcı yasal ve idari düzenlemeler.
- **Veri toplama** sisteminin geliştirilmesi.
- Mücadelenin politika belgelerine dayandırılması ve planlı yapılması.
- Tedbirlerin sonuçlarının izlenmesi.
- Uluslararası işbirliği.

Sözleşme'nin yasalarda ve uygulamalarda benimsenmesini istediği **temel yaklaşımı**:

- **Kadınlara karşı ayrımcılığı önleme**, kadına karşı şiddetle mücadelenin asli unsurudur. Bu nedenle alınacak yasal ve idari önlemler aşağıdakileri içermelidir:
 - o Önyargıları, örf ve adetleri, gelenekleri ve her türlü uygulamaları yok etmek amacıyla kadınların ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarının değiştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması,
 - o Tüm toplumu, özellikle erkekleri ve erkek çocukları bu Sözleşme kapsamına giren bütün şiddet biçimlerinin önlenmesine aktif bir şekilde katkıda bulunmaları için teşvik edilmeleri,
 - o Kadınların güçlenmesi için program ve faaliyetleri arttırmak amacıyla gerekli tedbirlerin alınması,
 - o Düzenli ve her düzeyde farkındalık artırıcı kampanya ve programları düzenlenmesi
 - o Şiddet eylemlerini önlemeye yönelik mevcut bilgi ve tedbirlerin toplum içerisinde geniş bir kapsamda yaygınlaştırılmasını güvence altına alır.
 - o Kadın erkek eşitliği, kalıplaştırılmayan toplumsal cinsiyet rolleri gibi meselelerin resmi müfredat içerisine dahil edilmesi
 - o Alan çalışanlarına kadın erkek eşitliği hakkında uygun eğitimin sağlanması
- **Kamu görevlilerinin** şiddet mağdurları ile **çalışma biçimleri** şiddetle mücadelenin önemli bir unsurudur.
 - o Mağdurun insan hakları merkeze konulmalıdır.
 - o Alan çalışanlarına mağdurların hakları ve ihtiyaçlarının yanı sıra ikincil mağduriyetin nasıl önleneceği hakkında uygun eğitimin sağlanması

- Şiddet vakalarıyla ilgili başvuruların daha kapsamlı ve gerektiği gibi ele alınmasını sağlamak üzere alan çalışanlarının eğitimi kurumlar arası eşgüdümlü çok-taraflı işbirliğini sağlamaya yönelik olur.
- **Önleyici müdahale ve tedavi** programları bulunmalıdır:
 - Ev içi şiddet faillerinin daha fazla şiddet eyleminde bulunmalarını engellemek ve şiddet içeren davranış kalıplarını değiştirmek üzere kişiler arası ilişkilerinde şiddet içermeyen davranışı benimsemeleri için failleri eğitmeyi hedefleyen programların
 - Cinsel suç failleri için tedavi programları
 - Mağdurlara yönelik uzman destek hizmetleri ve bunlarla yakın işbirliği içerisinde çalışan psiko – sosyal – eğitsel programlar
- Özel sektör ve medyanın **katılımı** sağlanmalıdır:
 - Medyanın kadınlara yönelik şiddeti önlenmek ve kadın onuruna saygıyı arttırmak amacıyla yönerge ve öz-denetim standartlarını oluşturmaya teşvik edilmesi.
 - Çocuklar, ebeveynler ve eğitimcilerin içeriğinde zararlı olabilecek cinsel ya da şiddet unsuru bulunan bilgi ve iletişim ortamlarıyla başa çıkma becerilerini geliştirmek üzere özel sektör ile işbirliği.

I.2. Tasarı'nın Sözleşme Kapsam ve Sistematiğindeki Yeri

Sözleşme ilk yedi bölümünde Taraf Devletlerin, kendi yetki sınırları içerisinde kadına yönelik ve aile içi şiddeti önlemek üzere yapılması gerekenleri belirlerken, daima yasal ve idari önlemlerin bir arada alınmasını öngörmüştür. Tasarı, bu yükümlülüğün yerine getirilmesine yönelik bir girişim olduğu için son derece önemlidir.

Sözleşmenin özellikle “maddi hukuk” başlığını taşıyan beşinci bölümü ile “Soruşturma, kovuşturma, usul hukuku ve koruyucu önlemler” başlığını taşıyan altıncı bölümü doğrudan yasal düzenlemeleri ilgilendiriyor olmakla birlikte; ilk yedi bölümün tamamında hemen her maddede alınması gereken yasal tedbirlerin belirlendiği görülmektedir. Bu nedenle, hazırlanacak Tasarı, Sözleşmenin hayata geçirilebilmesi için gereken bir yandan maddi hukuk ve usul hukukuna ilişkin kuralları öte yandan ceza hukuku ve medeni hukuka ilişkin kuralları içermelidir. Bu noktada, Yasa koyucunun Tasarı ile birlikte bir dizi yasama çalışması daha yapması gerekecektir. Sözleşmenin ortaya koyduğu tüm alanlardaki yasama ihtiyacını gidermek üzere ilgili mevzuatı taramak ve çelişki ve eksiklikleri ortadan kaldırmak gerekmektedir. Buna ilişkin öneriler bir sonraki bölümde sunulmaktadır.

I.3. Sözleşme'nin Öngördüğü Korumanın Gerçekleşmesi İçin Yapılması Gerekenler:

Sözleşme'nin öngördüğü korumanın gerçekleşmesi için gene sözleşme ile belirlenen yola sadık kalınması gerekmektedir. İzlenmesi gereken yol şöyledir:

- İç hukukun gözden geçirilmesi ve yasaların mücadeleye elverişli hale getirilmesi
- Önleyici, tedavi edici, koruyucu hizmetlerin sunulmasının sağlanması
- Veri toplama sisteminin kurulması
- Politika belgesinin hazırlanması
- Kurumlar arasında eşgüdümün sağlanması

1. *Mevzuatın gözden geçirilmesi:* Anayasa, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ailenin Korunmasına Dair Kanun, Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun başta olmak üzere, sosyal hizmet mevzuatını da kapsayacak şekilde bir mevzuat taraması yapılması gerekmektedir.

Mevzuatın öncelikle "özel ve kamusal alanda herkesin, özellikle de kadınların, şiddetten uzak yaşama hakkı"nı tanıyıcı temel prensipleri içermesi gerekmektedir. Bunun için de yasalar; kadın erkek eşitliği ilkesine dayalı biçimde yazılmalı ve kadınlara yönelik ayrımcılık yaptırımlar uygulamak yoluyla yasaklanmalıdır. Böyle bir tarama sırasında aynı zamanda kadınlara yönelik ayrımcı yasa ve uygulamalar da kaldırmalıdır.

Aşağıda ceza mevzuatında yapılacak tarama sırasında Sözleşme ile uyumu sağlamaya yönelik olarak dikkate alınması gereken prensiplere tablo içinde yer verilmiştir.

Tablo 2. Tanımlar	
Yasalardaki tanımlar aşağıdakiler ile uyumlu olmalıdır.	
Kadınlara yönelik şiddet	İster kamusal ister özel alanda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan toplumsal cinsiyete dayalı her türlü eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma anlamına gelir ve bir insan hakları ihlali ve kadınlara yönelik ayrımcılığın bir biçimi.
Ev içi şiddet	Mağdur faille aynı haneyi paylaşırsa da paylaşmasa da, aile veya hanede, eski veya şimdiki eşler ya da partnerler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet.
Toplumsal cinsiyet	Toplum tarafından kadın ve erkeğe yüklenen ve sosyal olarak kurgulanan roller, davranışlar ve eylemler.
Kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet	Doğrudan kadınlara yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya orantısız bir şekilde kadınları etkileyen şiddet.
Mağdur	Kadına karşı şiddet veya ev içi şiddete maruz kalan gerçek bir kişi.
Kadın	18 yaş altı kız çocuklarını da kapsar.

Tablo 3. Yasaların gözden geçirilmesi sırasında dikkat edilmesi gereken ilkeler	
Ceza hukuku ve usul hukuku düzenlemeleri bakımından	
Kapsam	<ul style="list-style-type: none">• Kadına yönelen ve aile içinde gerçekleşen bütün şiddet biçimleri• Bütün mağdurlar ve tanıklar• Bütün failer<ul style="list-style-type: none">○ Devletin ve devlet adına hareket eden devlet yetkililerinin, görevlilerinin, organlarının, kurumlarının ve diğer aktörlerin eylemleri○ Devlet dışı aktörler tarafından işlenen şiddet eylemleri
Ceza Kanunları	
Suçları Belirleyen	<ul style="list-style-type: none">• Zorlama veya tehditle bir kişinin psikolojik bütünlüğünü ciddi bir şekilde

Düzenlemeler	<p>bozan kasıtlı davranışlar</p> <ul style="list-style-type: none">• Başka bir kişiye karşı mükerreren tehditkâr davranışlara girişerek kişinin güvenliğinden endişe etmesine sebep olan kasıtlı davranışlar• Başka bir kişiye karşı kasıtlı olarak fiziksel şiddet eylemleri• Tecavüz dâhil her türlü cinsel şiddet• Zorla evlilik• Kadın sünneti• Zorla çocuk aldırma ve zorla kısırlaştırma• Cinsel taciz• Yardım ve yataklık ve buna yeltenme• Suçların kabul edilemez gerekçeleri; sözde “namus” adına işlenen suçlar da dâhil
Ağırlaştırıcı sebepler	<ul style="list-style-type: none">• Bir suç eski veya şimdiki eş ya da partnere karşı ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya kendi otoritesini kötüye kullanan bir kişi tarafından işlenmişse;• Bir suç veya ilgili suçlar mükerreren işlenmişse;• Suç, çeşitli şartlar nedeniyle savunmasız durumdaki bir kişiye karşı işlenmişse;• Suç, bir çocuğa karşı veya bir çocuğun önünde işlenmişse;• Suç, iki ya da daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmişse;• Suç işlenmeden önce ya da suç esnasında aşırı düzeyde şiddet uygulanmışsa;• Suç, silah kullanılarak veya silahla tehdit ederek işlenmişse;• Suç mağdur için ağır fiziksel veya psikolojik hasarla sonuçlanmışsa;• Fail, aynı nitelikteki suçlar nedeniyle daha öncesinde mahkum edilmişse.
Devletin bu suçlarda yargı yetkisi	<ul style="list-style-type: none">• Topraklarında; veya• Bayrakları bulunan gemilerde; veya• Yasalarında kaydı bulunan uçaklarda; veya• Vatandaşları tarafından; veya• Daimi ikameti kendi topraklarında bulunan bir kişi tarafından
Yaptırımlar ve önlemler	<ul style="list-style-type: none">• Etkili, orantılı ve caydırıcı ceza• Ayrıca:<ul style="list-style-type: none">○ Mahkûmların denetlenmesi ve izlenmesi○ Mağdurun güvenliğini de içerebilen çocuğun menfaati ilkesi başka bir yolla garanti altına alınamıyorsa velayet hakkının elinden alınması• Arbuluculuk ve uzlaştırma da dâhil olmak üzere zorunlu alternatif çatışma çözüm süreçlerini yasaklamalıdır.• Bu suçlar, mağdur ile failin arasındaki ilişkinin niteliğine bakılmaksızın uygulanmalıdır• Zaman aşımı süresi, mağdurun reşit olmasından sonra başlamalı ve etkili bir dava sürecini başlatmaya olanak tanıyacak şekilde ve yeterli bir süreyi içermelidir.

Bildirme yükümlülüğü	<ul style="list-style-type: none">• Şiddet eylemlerinin gerçekleşmesine tanık olan veya böyle bir eylemin gerçekleşebileceğine dair makul nedenleri olan veya olası başka şiddet eylemlerinin yaşanabileceğine inanan bir kişinin bunu yetkili makamlara veya örgütlere bildirmesi• Belirli meslek alanlarında gizlilik ilkesinin şiddet eylemlerinin gerçekleştiği veya başka ciddi şiddet eylemlerinin gerçekleşebileceği konusunda makul gerekçeleri olan uzmanların bunu yetkili makamlara veya örgütlere bildirmesine engel teşkil etmemesi
Maddi hukuk düzenlemeleri	<ul style="list-style-type: none">• Faile karşı yeterli hukuksal başvuru yolları• Tazminat talep etme hakkı• Ciddi bedensel hasar gören ya da sağlıkları ciddi bir şekilde zarar gören ve uğradıkları zarar fail, sigorta ya da Devlete ait sağlık ve sosyal yardım hizmetleri gibi diğer kaynaklardan karşılanmayan kişilere Devlet tarafından yeterli tazminat sağlanması• Hak edilen tazminatın makul bir süre içerisinde ödenmesini sağlama• Zorla evliliklerin feshedilmesi ya da sonlandırılabilmesini sağlama• Çocukların vesayeti ve ziyaret hakkının belirlenmesinde bu Sözleşme kapsamındaki şiddet vakalarının dikkate alınmasını sağlama• Herhangi bir ziyaret veya vesayet hakkının kullanılmasının mağdurun veya çocukların haklarını ve güvenliğini tehlikeye düşürmemesini sağlama
Soruşturma, kovuşturma, usul hukuku	<ul style="list-style-type: none">• Kolluk kuvvetlerinin mağdurlara yeterli ve acil koruma sunarak derhal ve gerektiği gibi müdahale etmelerini sağlamak• Kolluk kuvvetlerinin önleyici operasyonel tedbirlerin alınması ve delillerin toplanması da dahil, anında ve gerektiği gibi müdahale etmelerini sağlamak• Tüm ilgili yetkililerin riski yönetmek ve eğer gerekliyse eşgüdümlü koruma ve destek sağlamak için ölüm riskinin, durumun ciddiyetinin ve şiddetin tekrarlanması riskinin değerlendirilmesinin yapılmasını sağlamak• Faillerinin ateşli silah taşıyor olmalarını veya ateşli silaha erişme imkânlarını, soruşturmanın tüm aşamasında ve koruyucu önlemlerin uygulanması• Yakın tehlike halinde ev içi şiddet failinin mağdurun veya risk altında olan kişinin ikametini yeterli zaman dilimi içerisinde terk etmesini emretme ve failin mağdurun ikametine girmesini ya da mağdurla veya risk altında olan kişiyle irtibata geçmesini yasaklama yetkisi verme• Koruma kararlarının:<ul style="list-style-type: none">○ Acil koruma sağlamaya yönelik olmasını ve mağdura gereksiz mali veya idari külfet doğurmamasını;○ Belirli bir süre için ya da değiştirilene ya da kaldırılana kadar geçerli olmasını;○ Gerekli olduğunda hemen etki yaratacak şekilde nizasız (ex parte) alınmasını;

	<ul style="list-style-type: none">○ Diğer yargı süreçlerini dikkate almaksızın ya da bunlara ek olarak alınmasını;○ Daha sonra başlatılacak yargı süreçlerine dahil edilmesini
Mağdura sağlanması gereken güvenceler	<ul style="list-style-type: none">● Sorgulama ve hukuki işlemlerin tüm aşamasında mağdurların haklarını korumak için:<ul style="list-style-type: none">○ Mağdurun, ailesinin ve tanıkların, gözdağından, misillemeden korunmalarını sağlamak;○ Mağdurun, failin kaçtığı ya da geçici veya kati olarak serbest bırakıldığı hakkında bilgilendirilmesini sağlamak;○ Mağdura hakları ve faydalanabileceği hizmetler konusunda (masraflar, sorgulama veya davaların genel prosedürü ve onların prosedür içindeki rolleri, davalarının sonuçları vb.) hakkında bilgi vermek;○ Mağdurun kanıt temin etmesini ve görüşlerini doğrudan veya bir aracıyla sunmasını ve bunların dikkate alınmasını sağlamak;○ Mağdura haklarının ve menfaatlerinin usule uygun olarak sunulması ve dikkate alınması için uygun destek hizmeti sunmak;○ Mağdurun özel yaşantısı ve görüntüsünü korumak için tedbirlerin alınmasını sağlamak;○ Mağdur ve failer arasındaki iletişimin mahkemede ve kolluk kuvvetlerinin mevkiinde, mümkün olduğu ölçüde önlenmesini sağlamak;○ Davaya taraf olarak katılan ya da kanıt sunan mağdurlara bağımsız ve yetkin çevirmenler sağlamak;○ Mağdurun esasen mevcut ve uygun iletişim teknolojilerinden yararlanarak mahkeme salonuna gitmeden ya da en azından fail olduğu iddia edilen kişinin mahkeme salonunda bulunmadığı bir ortamda ifade vermesini sağlamak,○ Mağdura hukuki yardım ve ücretsiz adli yardım alma hakkı tanımak,○ İkametgâh durumu iç hukuk tarafından tanınan eş veya partnere bağlı olan mağdurlara, evliliğin veya ilişkinin bozulması durumunda özellikle zor koşullarda, başvuru üzerine, evliliğin ya da ilişkinin süresini dikkate almaksızın özerk oturma izninin verilmesini sağlamak● Kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin, Mültecilerin Statüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesi 1A(2) Maddesi anlamında zulüm olarak ve tamamlayıcı/ ikincil korumayı gerektiren ciddi hasar biçimi olarak tanınabilmesini sağlamak.● Uluslararası hukuk çerçevesinde <i>geri gönderme</i> ilkesinin tanınması.

2. *Önleyici, tedavi edici ve koruyucu hizmetlerin sağlanması:* Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesine yönelik yapılacaklar arasından hedefi gerçekleştirmek bakımından en önemli araç, önleyici, tedavi edici ve koruyucu hizmetler olacaktır. Ceza hukuku yaptırımları ancak bu hizmetlerin varlığı halinde işlevsel olur. Bu nedenle, yapılacak yasal düzenlemelerin içerisinde bu tür hizmetleri sunma yükümlülüklerinin belirlenmiş olması ve bu hizmetleri sunmak için gerekli bütçe ve personelin tanımlanmış olması gerekir. Bu nedenle medeni hukukun ve sosyal hizmet mevzuatının da gözden geçirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda Tasarı'dan bu alandaki hizmetlerin sunumunu güvence altına alacak düzenlemelere sahip olması beklenir.

Aşağıda koruma mevzuatında yapılacak tarama sırasında Sözleşme ile uyumu sağlamaya yönelik olarak dikkate alınması gereken prensiplere tablo içinde yer verilmiştir.

Tablo 4. Yasaların gözden geçirilmesi sırasında dikkat edilmesi gereken ilkeler	
Koruma hukuku düzenlemeleri bakımından	
Alınacak önlemler	<ul style="list-style-type: none"> • Yapılacak düzenleme ve alınacak önlemler; <ul style="list-style-type: none"> ○ Kadınlara yönelik şiddete ve ev içi şiddete dair <u>cinsiyetlendirilmiş bir anlayışa dayanmalı,</u> ○ Mağdurun insan haklarına ve güvenliğine odaklanmalı, ○ Mağdurlar, failer, çocuklar ve onların toplumsal çevreleri arasındaki ilişkiyi dikkate alan bütünleştirilmiş yaklaşıma dayanmalı, ○ İkincil mağduriyetin önlemesini hedeflemeli, ○ Kadın mağdurların güçlenmesini ve ekonomik bağımsızlık kazanmalarını hedeflemelidir. • Uygun durumlarda, aynı tesiste çeşitli koruma ve destek hizmetlerinin bir arada sunulmasına olanak tanınmalıdır. • Mağdurların özel ihtiyaçlarına dikkat edilmesi sağlanmalıdır. • Hizmetlerin sağlanması, mağdurun şikâyette bulunmasına veya faile karşı tanıklık etmesine bağlı olmamalıdır. • Konsolosluk hizmeti ve diğer koruma ve destek hizmetlerini sağlamak üzere uygun tedbirler alınmalıdır. • Önleme, tedavi etme ve koruma hizmetleri için yeterli kaynak ayrılması sağlanmalıdır. • Uzmanların mağdurlara yardımcı olmak ve uygun hizmetle yönlendirmek üzere eğitim almaları sağlanmalıdır.
Mağdurlara verilecek hizmetler	<ul style="list-style-type: none"> • Mevcut destek hizmetleri ve yasal tedbirler hakkında anladıkları dilde yeterli ve zamanında bilgi, • Uzman destek hizmetleri, • Sığınaklar, • Telefonla yardım hattı, • Şiddet sonrası toparlanmalarını kolaylaştıracak hizmetler, • Hukuki ve psikolojik danışmanlık, • Maddi yardım, • Konut,

	<ul style="list-style-type: none">• Eğitim, öğretim,• İş bulmalarına yardım gibi hizmetleri,• Sağlık ve sosyal hizmetlere erişimi sağlayamaya yönelik destekler,• Cinsel şiddet mağdurlarına yönelik tıbbi ve adli muayene, travma desteği ve danışmanlık sağlamak üzere, yeterli sayıda, uygun ve kolay erişilebilir tecavüz kriz veya cinsel şiddet yönlendirme merkezleri,• Çocuk tanıklar için koruma ve destek.
--	--

3. *Veri toplama sisteminin kurulması ve politika belgelerine dayalı mücadele:* Kadına yönelik ve aile içi şiddet ile mücadele bakımından önemli bir diğer unsur da bu sorunun anlaşılmasını sağlayacak düzenli veri toplama ve buna dayalı planlı bir strateji ile çalışmaların yürütülmesidir.

Hazırlanan mevzuatın bu hedefi de desteklemesi gerekmektedir. Veri toplamanın üç ana alanda yapılması ve elde edilen verilerin Sözleşme'nin 66. maddesinde bahsi geçen uzmanlar grubu (GREVIO) ile paylaşılması gerekmektedir:

- Ayrıştırılmış istatistiksel veriler
- Şiddetin temel nedenlerini ve sonuçlarını, şiddet vakalarını ve mahkûmiyet oranlarını, ek olarak bu Sözleşme'nin uygulanması için alınan tedbirlerin etkisini incelemek amacıyla araştırmalar
- Bütün şiddet biçimlerinin yaygınlığını ve şiddete olan eğilimleri değerlendirmek için düzenli aralıklarla nüfus esaslı araştırmalar

II. Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarı Taslağı Hakkında Görüşlerimiz

Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarı Taslağı, kadın ve çocuğa yönelik şiddeti önleme çalışmaları bakımından önemli bir gelişmedir. Taslak, genel olarak tanımları itibariyle Sözleşme ile uyumlu bir yaklaşıma sahiptir. Ancak, tanımlardan başlamak üzere Taslak ile Sözleşme arasında önemli yaklaşım farklılıkları da bulunmaktadır.

II.1. Genel Değerlendirme

Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet ayrımcılığı

Sözleşme, kadına karşı şiddeti cinsiyet temelli bir sorun olarak görür ve bunu özellikle vurgularken, Kanun bu yaklaşımı benimsememiştir. Bunun en önemli göstergesi de tanımlar maddesidir. "Kadına yönelik şiddet" tanımı yapılırken, Sözleşme'nin kullandığı kavramlar kullanılmış ancak bunlar içerisinden "toplumsal cinsiyete dayalı" kavramı çıkarılmıştır. Bu yaklaşım farklılığı önemlidir. Çünkü, Sözleşme bu yaklaşımdan hareketle, alınacak önlemler bakımından toplumda ve failerde toplumsal cinsiyet anlayışını değiştirmeye, cinsiyet ayrımcılığını ortadan kaldırmaya öncelik vermektedir. Taslak ise, sorunu toplumsal cinsiyet ile ve cinsiyet ayrımcılığı ile ilişkilendirmediğinden öneriler arasında da buna ilişkin düzenlemelere yer vermemektedir.

Suç olarak kabul edilecek eylemler

Sözleşme erken yaşta evlendirilmeler dahil olmak üzere cinsiyete dayalı ayrımcı ve zarar verici tüm uygulamaların suç olarak düzenlenmesini istemekte ve bu konuda ayrıntılı bir liste vermektedir. Taslak ise, maddi ceza hukukuna ilişkin düzenleme içermemektedir. Taslağın yapısı itibarıyla böyle bir yol seçildiği ileri sürülebilecek ise de, bu yasama faaliyeti kapsamında maddi ceza hukuku düzenlemeleri hiç bir biçimde ele alınmadığı için bu alandaki eksikliklere de dikkat çekmek gerekmektedir. Taslak düzenlenirken Türk Ceza Kanununun da gözden geçirilmesi ve Tablo 3'teki esasları içerecek biçimde düzenleme yapılması veya mevcut düzenlemelerde değişiklik yapılması gerekmektedir.

Önleme, tedavi etme ve korumaya yönelik hizmetler

Taslak mevcut yasalara göre daha ayrıntılı müdahale olanakları öngörmekte ise de, bunlar sığınma evi, acil danışma hattı, tedavi hizmetleri, mağdura adliyede sağlanması gereken destek hizmetleri gibi önemli bazı hizmetleri içermemektedir. Ceza ve Hukuk Usulü Yasalarının Tablo 3'te yer alan mağdura sunulması gereken güvenceleri kapsayacak biçimde değiştirilmesi veya Taslağın bu usulleri içerecek biçimde düzenlenmesi önerilir. Aynı zamanda Taslak içerisinde, Tablo 4'te yer alan ilkeler ve hizmetleri içerecek düzenlemeler yapılarak, mağdura sunulacak hizmetler sayılmalı ve bunların sorumluları ve bütçe ve gerekli personeli belirlenmelidir.

Veri toplama sistemi ve politika belgeleri

Bir diğer önemli eksiklik sistematik yaklaşımdır. Sözleşme şiddet ile mücadeleyi sadece failin cezalandırılması ve saldırı eyleminin bertaraf edilmesi olarak görmemekte ve düzenli ve sistematik bir mücadele öngörmektedir. Veri toplama ve planlama da bunun önemli bir parçasıdır. Taslak'ta mutlaka veri toplama ve planlamaya yer verilmelidir.

II.2. Taslak Üzerinde Öneriler

Genel önerilerden sonra Taslak maddelerine ilişkin öneriler, Taslak üzerinde aşağıda **kırmızı** ile işaretlenerek sunulmuştur.

<p style="text-align: center;">KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN KORUNMASINA DAİR KANUN TASARI TASLAĞI</p> <p style="text-align: center;">ÖNERİ</p> <p style="text-align: center;">KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN TASARI TASLAĞI</p> <p style="text-align: center;">BİRİNCİ BÖLÜM</p> <p style="text-align: center;">Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Temel İlkeler</p> <p>Amaç</p> <p>MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kadın ve aile bireylerinin şiddetten korunması amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.</p> <p>Kapsam</p> <p>MADDE 2- (1) Bu Kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan;</p>

kadınların, çocukların, eşlerin, nişanlıların, yakın ilişki içinde yaşayanların, nişanlılık veya evlilik birliği ya da beraberliği herhangi bir sebeple sona ermiş olan bireylerin veya diğer aile bireylerinin korunmasına ilişkin hükümleri kapsar.

Madde 2 İçin Öneri Gerekçesi: Hükümde sıralama karışıklığı bulunduğu için ve tanımı olmayan “yakın” kavramının uygulamada yaratacağı anlama farklılıkları öngörülerek aşağıdaki değişiklik önerilmiştir.

Öneri

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan; evlilik birliği, nişanlılık veya herhangi bir biçimde ilişki içinde olan, kadınların, çocukların, yaşlıların ve diğer aile bireylerinin korunmasına ilişkin hükümleri kapsar. Kanun evlilik, nişanlılık veya herhangi bir biçimde kurulmuş olan ilişki bitmiş olsa dahi uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

b) Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,

c) Koruyucu tedbir: Aile mahkemesi hâkimi veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, bu Kanunun uygulanmasının söz konusu olduğu kişiler hakkında olayın kapsam ve özelliği dikkate alınarak, istem üzerine veya re’sen hükmedeceği tedbirleri,

ç) Mahkeme: Aile mahkemesini,

d) Şiddet: Bireyin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

Madde 3/d İçin Öneri Gerekçesi: Özel alanın karşıtı toplumsal değil, kamusal alan olduğu için değişiklik önerilmektedir. Gerekçede kamusal ve özel alan tanımlanmalı.

Öneri

d) Şiddet: Bireyin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

e) Şikâyet ve ihbar: Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan bireyin aile mahkemesine müracaat etmesini veya kendisinin ya da başka bir kişinin olayı Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluk kuvvetlerine yazılı, sözlü veya başka bir suretle bildirmesini,

Madde 3/e İçin Öneri Gerekçesi: Telefon hattının olması ve bu hatta yapılan bildirimler üzerine harekete geçilmesi koruma bakımından önemli bir unsur olduğundan bunun eklenmesi önerilmiştir.

Öneri

e) Şikâyet ve ihbar: Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan bireyin aile mahkemesine müracaat etmesini veya kendisinin ya da başka bir kişinin olayı Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluk kuvvetlerine yazılı, sözlü veya başka bir suretle bildirmesini, telefon hattına yapılan bildirimleri,

ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Hizmetin sunulmasında insan haklarına dayalı, adil, etkili ve süratli bir usûl izlenmesi,
- b) Hakkında koruma tedbir kararı alınan kişilere, hizmet sunulmasının insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirilmesi,
- c) Hizmetin sunulması ve yürütülmesi sırasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, millî veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaması,
- ç) Koruyucu tedbir kararı verilmesi ve uygulanması sırasında hakkında koruma tedbiri verilen kişilerin durumları dikkate alınarak özel ihtimam gösterilmesi,
- d) Bu Kanun kapsamında öngörülen tedbirlerin alınması ve uygulanması sırasında; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve bu konuda toplumsal sorumluluğun paylaşılmasının sağlanması,
- e) Bu Kanun kapsamında verilen hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulması, ilkeleri gözetilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu Tedbirler

Koruyucu tedbirler

MADDE 5- (1) Aile mahkemesi hâkimi, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, istem üzerine veya re'sen bu maddede belirtilen tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere hükmedebilir.

(2) Bu tedbirler;

- a) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişinin;
 1. Korunan bireye karşı şiddete yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,
 2. Müşterek konuttan uzaklaştırılması ile konutun 2 nci maddede belirtilen bireylere tahsisi,
 3. Korunan bireylere yaklaşmaması,
 4. Korunan bireyin konut, okul ya da işyerine yaklaşmaması,
 5. Korunan bireyin eşyalarına zarar vermemesi,
 6. Korunan bireyi iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
 7. Silah veya benzeri araçlarını kolluk kuvvetlerine teslim etmesi, bu kişinin kamu görevlisi olması durumunda çalışma saatleri dışında silah veya benzeri araçlarını kurumuna teslim etmesi,
 8. Alkol, uyarıcı veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak korunan bireylere ya da bu bireylerin yaşamakta olduğu konuta, okula veya işyerine yaklaşmaması ve belirtilen maddeleri bu yerlerde kullanmaması,
 9. Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurmasının ve tedavisinin sağlanması,
- b) Korunan bireyin;
 1. Barınma yeri olmaması hâlinde, kendisine ve çocuklarına uygun barınma yeri sağlanması,
 2. Geçici maddî yardım yapılmasının sağlanması,
 3. Lehine tedbir nafakası bağlanması,
 4. Kamu kurum ve kuruluşunda çalışması halinde, iş yerinin ya da iş alanının değiştirilmesi,
 5. Fizikî koruma altına alınması, gibi tedbirlerdir.

(3) İkinci fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca barınma yeri sağlanmasına karar verilmesi halinde, bu kişilerin ve birlikte yaşadıkları kişilerin kimlikleri ve adresleri gizli tutulur. Bu halde kendisine yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca geçici maddî yardıma, geçimini sağlayacak gelirin olmaması, bu Kanun hükümlerine göre lehine nafakaya hükmedilememesi ya da hükmedildiği halde tahsil edilememesi hallerinde karar verilir.

a) Bütçe kanunlarıyla belirlenen miktarda günlük ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya benzeri herhangi kesinti yapılmaz.

b) Bu ödemeler, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesinde yer alan ödenekten karşılanır.

c) Bu Kanun uyarınca bağlanan nafakanın tahsiline başlanması ile geçici maddi yardım kesilir.

ç) Yapılan bu ödemeler, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişiden tahsil edilir.

d) Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak suretiyle alınan geçici maddi yardımlar, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(5) İkinci fıkranın (b) bendinin (3) numaralı alt bendi uyarınca şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan birey aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise, hâkim tarafından bu konuda korunan bireyin yaşam düzeyini göz önünde bulundurularak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedilir. Tedbir nafakasına ilişkin kararın bir örneği, mahkeme tarafından re'sen ilgili icra müdürlüğüne gönderilir. Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin herhangi bir sosyal güvenlik kurumu ile bağlantısı olması durumunda, nafaka, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın, ilgilinin maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir.

(7) Hâkim, bu maddede öngörülen koruyucu tedbirler yanında 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda öngörülen koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, vesayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar vermeye yetkilidir.

(8) Bu madde uyarınca verilen koruyucu tedbirlerin süresi en fazla altı aydır.

(9) Tedbir kararları duruşma yapılmaksızın verilir. Ancak, hâkim zaruret gördüğü hâllerde duruşma yapabilir.

(10) Verilen koruyucu tedbir kararı mahkemece ivedilikle Cumhuriyet başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet başsavcılığı derhal kolluk kuvvetleri marifeti ile kararın ilgililere tebliğini sağlar ve uygulanmasını takip eder.

(11) Bu madde hükümlerine göre uygulanacak tedbirlerin esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Madde 5 İçin Öneri Gerekçesi:

Eklene (2.a) "doğrudan veya dolaylı olarak" ifadesi: Saldırganlar bunu her zaman kendileri yapmadıkları bazen bir başkasını veya kendisine ait olmayan bir aracı kullanarak yaptığı ve bu durumlarda karar almak mümkün olmadığı için böyle bir ek önerilmiştir.

Eklene (2.a.9) "ruh sağlığı muayene veya tedavisi" ifadesi: Sağlık kuruluşuna sevk, genellikle beden sağlığı ile ilgili olarak algılanıyor, ruh sağlığına bu nedenle özellikle dikkat çekmek gerekiyor.

(Eklene 2.a.10) Bir sosyal hizmet veya psikolojik danışmanlık kuruluşunda toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık, baskı uygulama ve benzeri konularda davranış değişikliği sağlayıcı programların uygulanması, : Sözleşmede de özellikle dikkat çekildiği üzere, ülkemizde yaşanan

kadına karşı şiddetin asli sebeplerinden biri toplumsal cinsiyet yaklaşımıdır. Bu bir ruh sağlığı problem değildir. Bu nedenle sorunun en önemli sebebini görmezden gelen bir müdahalenin koruyucu olamayacağı düşüncesi ile bu fıkra eklenmiştir. Bu fıkra eklenirken "toplumsal cinsiyet" kavramı gerekçede tanımlanmalıdır.

(Eklenen 2.b.6) Failin tutulduğu kurumdan geçici veya kati olarak serbest bırakıldığı ya da kaçtığı hallerde bilgilendirmek; Sözleşmenin 56/1 maddesinde yazılı bu tedbir önleme bakımından çok önemlidir.

(Eklenen 2.b.7) Hakları ve faydalanabilecekleri hizmetler ve şikayetlerinin takibi, masraflar, sorgulama veya davaların genel prosedürü ve onların prosedür içindeki rolleri ve davalarının sonuçları hakkında bilgilendirmek; Sözleşmenin 56/1 maddesinde yazılı bu tedbir önleme bakımından çok önemlidir.

(Eklenen 2.b.8) Özel yaşantısı ve görüntüsünü korumak için tedbir alınması; Son yıllarda önemli bir tehdit unsuru da evlilik veya beraberlik sırasında çekilen özel görüntülerin internette yayınlanmasıdır. Bunun da önlenmesi gerekir.

(Eklenen 2.b.9.) Mahkemede, kolluk kuvvetlerinde bu birimlere gidişi dahil olmak üzere fail ile arasındaki iletişimin, karşılaşmanın önlenmesini sağlamak ve fail olduğu iddia edilen kişinin bulunmadığı bir ortamda ifade vermesini sağlamak; Soruşturma veya kovuşturma aşamasında mağdurun fail ile karşılaşması ve hatta çoğu zaman karşılaşma olasılığı mağdurların şikayetlerinden vazgeçmelerine veya adli süreçleri etkili biçimde takip edememelerine neden olmaktadır. Bu nedenle karşılaşmanın önlenmesi önemli bir güvencedir.

(Eklenen 3) İkinci fıkrasındaki tedbirler, korunan bireyin ülke sınırları içinde ve dışında yaşayan alt ve üst soyunu da kapsar. Aynı zamanda olayın tanıkları hakkında da, tanıkların gözdağından, misillemeden ve mağdur olma durumunun tekrarlanmasından korunmalarını sağlamak üzere de koruma tedbirlerinin uygulanmasına karar verilebilir. : Sözleşme, korunan bireylerin aile bireylerinin de bu korumadan yararlanmasına dikkat çekilmektedir. Ülkemizde yaşanan olaylarda aile bireylerine yönelik saldırılara da sıkça rastlandığından bu fıkra eklenmiştir.

(8. fıkraya ek 2. cümle) Bu sure, mağdurun açtığı özel hukuk veya kamu hukukuna ilişkin davalar sonuçlanıncaya kadar mağdurun talebi halinde 6 aylık süreler ile uzatılır. Mahkeme koruyucu tedbirlerin denetimine karar vermesi halinde denetim denetimli serbestlik şube müdürlüğü tarafından yerine getirilir. : Türkiye'de yargılamaların uzun sürmesi nedeniyle, 6 aylık koruma süresi pek çok durumda yetersiz kalacaktır. Bu nedenle uzatma olanağı tanınması gerekir. Aynı zamanda verilen tedbirlerin denetimi de özel bir uzmanlığı ve sorumluluğu gerektirmektedir. Bu nedenle denetim kararına olanak tanıyacak ve bu kararı yerine getirmekten sorumlu birimi gösterecek bir düzenleme yapılması önerilmektedir.

(9. fıkrada cümle çıkarılması önerilmektedir.) Tedbir kararları duruşma yapılmaksızın verilir. Ancak, hâkim zaruret gördüğü hâllerde duruşma yapabilir.: Hakime duruşma yapma olanağının verilmesi, acil alınması gereken tedbirleri geciktireceğinden ikinci cümlenin çıkarılması önerilmiştir. Sözleşme de (md. 53) tedbirler kararlarının nizasız yargılama ile alınmasını önermektedir.

Öneri

Koruyucu tedbirler

MADDE 5- (1) Aile mahkemesi hâkimi, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, istem üzerine veya re'sen bu maddede belirtilen tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere hükmedebilir.

(2) Bu tedbirler;

a) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişinin **doğrudan veya dolaylı**

olarak;

1. Korunan bireye karşı şiddete yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,

2. Müşterek konuttan uzaklaştırılması ile konutun 2 nci maddede belirtilen bireylere tahsisi,

3. Korunan bireylere yaklaşmaması,

4. Korunan bireyin konut, okul ya da işyerine yaklaşmaması,

5. Korunan bireyin eşyalarına zarar vermemesi,

6. Korunan bireyi iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,

7. Silah veya benzeri araçlarını kolluk kuvvetlerine teslim etmesi, bu kişinin kamu görevlisi olması durumunda çalışma saatleri dışında silah veya benzeri araçlarını kurumuna teslim etmesi,

8. Alkol, uyarıcı veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak korunan bireylere ya da bu bireylerin yaşamakta olduğu konuta, okula veya işyerine yaklaşmaması ve belirtilen maddeleri bu yerlerde kullanmaması,

9. Bir sağlık kuruluşuna **ruh sağlığı muayene veya tedavisi** için başvurmasının ve tedavisinin sağlanması,

10. Bir sosyal hizmet veya psikolojik danışmanlık kuruluşunda toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık, baskı uygulama ve benzeri konularda davranış değişikliği sağlayıcı programların uygulanması,

b) Korunan bireyin;

1. Barınma yeri olmaması hâlinde, kendisine ve çocuklarına uygun barınma yeri sağlanması,

2. Geçici maddî yardım yapılmasının sağlanması,

3. Lehine tedbir nafakası bağlanması,

4. Kamu kurum ve kuruluşunda çalışması halinde, iş yerinin ya da iş alanının değiştirilmesi,

5. Fizikî koruma altına alınması,

6. Failin tutulduğu kurumdan geçici veya kati olarak serbest bırakıldığı ya da kaçtığı hallerde bilgilendirilmesi;

7. Hakları ve faydalanabilecekleri hizmetler ve şikayetlerinin takibi, masraflar, sorgulama veya davaların genel prosedürü ve onların prosedür içindeki rolleri ve davalarının sonuçları hakkında bilgilendirilmesi;

8. Özel yaşantısı ve görüntüsünü korumak için tedbir alınması;

9. Mahkemede, kolluk kuvvetlerinde bu birimlere gidişi dahil olmak üzere fail ile arasındaki iletişimin, karşılaşmanın önlenmesini sağlamak ve fail olduğu iddia edilen kişinin bulunmadığı bir ortamda ifade vermesinin sağlanması;

gibi tedbirlerdir.

(Eklene 3) İkinci fıkrasındaki tedbirler, korunan bireyin ülke sınırları içinde ve dışında yaşayan alt ve üst soyunu da kapsar. Aynı zamanda olayın tanıkları hakkında da, tanıkların gözdağından, misillemeden ve mağdur olma durumunun tekrarlanmasından korunmalarını sağlamak üzere de koruma tedbirlerinin uygulanmasına karar verilebilir.

~~(3— 4)~~ İkinci fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca barınma yeri sağlanmasına karar verilmesi halinde, bu kişilerin ve birlikte yaşadıkları kişilerin kimlikleri ve adresleri gizli tutulur. Bu halde kendisine yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir.

~~(4— 5)~~ İkinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca geçici maddî yardıma, geçimini sağlayacak gelirinin olmaması, bu Kanun hükümlerine göre lehine nafakaya hükmedilememesi ya da hükmedildiği halde tahsil edilememesi hallerinde karar verilir.

a) Bütçe kanunlarıyla belirlenen miktarda günlük ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya benzeri herhangi kesinti yapılmaz.

b) Bu ödemeler, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesinde yer alan ödenekten karşılanır.

c) Bu Kanun uyarınca bağlanan nafakanın tahsiline başlanması ile geçici maddi yardım kesilir.

ç) Yapılan bu ödemeler, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişiden tahsil edilir.

d) Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak suretiyle alınan geçici maddi yardımlar, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(5 6) İkinci fıkranın (b) bendinin (3) numaralı alt bendi uyarınca şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan birey aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise, hâkim tarafından bu konuda korunan bireyin yaşam düzeyini göz önünde bulundurularak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedilir. Tedbir nafakasına ilişkin kararın bir örneği, mahkeme tarafından re'sen ilgili icra müdürlüğüne gönderilir. Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin herhangi bir sosyal güvenlik kurumu ile bağlantısı olması durumunda, nafaka, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın, ilgilinin maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir.

(7) Hâkim, bu maddede öngörülen koruyucu tedbirler yanında 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda öngörülen koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, vesayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar vermeye yetkilidir.

(8) Bu madde uyarınca verilen koruyucu tedbirlerin süresi en fazla altı aydır. **Bu süre, mağdurun açtığı özel hukuk veya kamu hukukuna ilişkin davalar sonuçlanıncaya kadar mağdurun talebi halinde 6 aylık süreler ile uzatılır. Mahkeme koruyucu tedbirlerin denetimine karar vermesi halinde denetim denetimli serbestlik şube müdürlüğü tarafından yerine getirilir.**

(9) Tedbir kararları duruşma yapılmaksızın verilir. **Ancak, hâkim zaruret gördüğü hâllerde duruşma yapabilir.**

(10) Verilen koruyucu tedbir kararı mahkemece ivedilikle Cumhuriyet başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet başsavcılığı derhal kolluk kuvvetleri marifeti ile kararın ilgililere tebliğini sağlar ve uygulanmasını takip eder.

(11) Bu madde hükümlerine göre uygulanacak tedbirlerin esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Acil koruyucu tedbir kararı verilmesi

MADDE 6- (1) Bu Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenen tedbirler, Cumhuriyet başsavcılığının istemi veya korunan bireyin başvuruda bulunması üzerine, derhal duruşma yapılmaksızın ve şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aranmaksızın verilir.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde veya resmi çalışma saatleri dışında, Cumhuriyet savcısı tarafından da acil koruyucu tedbir kararı verilir. Cumhuriyet savcısı, kararını sözlü olarak kolluğa bildirir ve sözlü emri en kısa sürede yazılı olarak da gönderir. Cumhuriyet savcısı, evrakı kararın alındığı tarihi takip eden ilk iş günü içinde hâkimin onayına sunar.

(3) Acil koruyucu tedbir kararı verilinceye kadar kolluk görevlileri, şiddete maruz kalan birey hakkında gerekli güvenlik tedbirlerini alır.

(4) Acil koruyucu tedbir kararı kolluk birimlerince ilgiliye derhal tebliğ edilir ve yerine getirilir.

(5) Acil korunma tedbiri kararı en fazla otuz günlük süre ile sınırlı olmak üzere verilir. Hâkim bu süre içinde denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğünde görevli denetim görevlilerinden kişiler hakkında sosyal araştırma raporu hazırlanmasını isteyebilir. Bu sürenin sonunda, hâkim toplanan delillere göre yeniden koruma tedbirine karar verir.

Fiziki koruma ve güvenlik tedbirleri

MADDE 7- (1) Korunan birey hakkında fiziki koruma tedbirine hükmedilmesi halinde, kolluk tarafından gerekli güvenlik tedbirleri alınır.

(2) Fiziki koruma tedbirlerinden hangisinin uygulanacağına, yapılan değerlendirme üzerine ve durumun özellikleri dikkate alınarak ilgili kolluk tarafından karar verilir.

(3) Şiddet uygulayan bireyin bu madde uyarınca alınan tedbirlere uymaması halinde ilgili kişiler kolluk görevlilerince o yerden uzaklaştırılabilir. Uzaklaştırma tedbirine uymayan kişiler yakalanarak bu durum Cumhuriyet Savcısına bildirilir ve hakkında gerekli yasal işlem yapılır.

(4) Bu madde hükmüne göre uygulanacak tedbirlerin esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 8- (1) Bu Kanun uyarınca verilen koruma tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de izlenebilir.

Koruyucu tedbir kararında bulunacak hususlar

MADDE 9- (1) Koruyucu tedbir kararında;

- Hakkında tedbir kararı verilen kişilerin açık kimlik ve adres bilgilerine,
- Tedbir veya tedbirlerin şekli ve süresine,
- Geçici maddi yardım veya tedbir nafakası öngörülmüş ise, bunun süresi ve miktarına,
- Karara karşı kararı veren aile mahkemesine bu kararın kaldırılması veya değiştirilmesi için başvuruda bulunabileceği,
- Hakkında tedbir kararı verilen kişinin kararın gereklerini yerine getirmemesi halinde gözaltına alınabileceği veya tutuklanabileceğine, ilişkin hususlara yer verilir.

Tedbirin değiştirilmesi veya sona ermesi

MADDE 10- (1) Cumhuriyet savcısı veya ilgililer her zaman verilen tedbir kararının kaldırılmasını veya değiştirilmesini kararı veren hâkimden isteyebilir.

(2) Hâkim, talep üzerine veya resen tedbirleri bütünüyle veya kısmen kaldırabilir, değiştirebilir ya da kişiyi bunlardan bazılarında uymaktan geçici olarak muaf tutabilir.

(3) Tedbirin uygulanması, kararda öngörülen sürenin dolması veya altı aylık sürenin bitmesiyle kendiliğinden sona erer.

Koruyucu tedbir kararlarının incelenmesi

MADDE 11- (1) Kararı veren hâkim, istem üzerine veya resen koruyucu tedbir kararlarının uygulanmasını denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğüne incelettirebilir. İnceleme sonunda hazırlanan raporda, uygulanan tedbirlerin ve sürelerin değiştirilmesine veya tedbirin sona erdirilmesine ilişkin önerilere de yer verilebilir.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 12- (1) Adlî ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları herhangi bir şekilde öğrendikleri şiddet eylemlerini Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa bildirmekle yükümlüdür.

Madde 12 için Öneri Gereçesi ve Öneri Kapsamı:

Sözleşmenin 27 ve 28. maddeleri gereğince;

- Bildirim yükümlülüğü herkes için getirilmeli
- Kamu görevlilerinin bildirimini ayrıca düzenlenmeli ve bu yükümlülüğün ihlali halinde müeyyide öngörülmelidir.

Gizlilik kuralı

MADDE 13- (1) Bu Kanunun 5 inci maddesi uyarınca barınma yeri sağlanmasına karar verilen ve kimlikleri ile adresleri gizli tutulan kişilerle ilgili olarak alınan kararlar ve yürütülen işlemler gizlidir. Bu kapsamda görev alan bütün birimler gizliliğin sağlanmasına yönelik gerekli bütün tedbirleri almakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat

Cumhuriyet savcılığı şiddetten koruma bürosu

MADDE 14- (1) Bu Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmek üzere, Cumhuriyet başsavcılıklarında şiddetten koruma bürosu kurulur. Cumhuriyet başsavcısınca yeterli sayıda Cumhuriyet savcısı, bu büroda görevlendirilir.

Şiddetten koruma bürosunun görevleri

MADDE 15- (1) Büronun görevleri bu Kanun kapsamında;

- a) Tedbir alınması gereken durumlarda, gecikmeksizin bu tedbirleri almak veya alınmasını sağlamak,
- b) Aile mahkemesinden koruma tedbirleri alınması için talepte bulunmak,
- c) Bu Kanunda düzenlenen suçlara ilişkin soruşturma iş ve işlemlerini yürütmek,
- ç) Şiddet gören kişilerden yardıma, barınmaya veya benzeri diğer hizmetlere ihtiyacı olanlara ihtiyaç duydukları destek hizmetlerini sağlamak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde çalışmak,
- d) Koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının tebliğini yapmak, yerine getirilmesini sağlamaktır.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde birinci fıkrada gösterilen görevler, bu büroda görevli olmayan Cumhuriyet savcıları tarafından da yerine getirilebilir.

Kolluğun görevleri

MADDE 16- (1) Bu Kanunda öngörülen kolluk görevleri öncelikle ilgili kolluk birimlerinde belirlenen, bu alanda eğitim almış yeterli personel tarafından yerine getirilir.

(2) Amaçlanan hizmetlerin yerine getirilebilmesi için eğitim almış yeterli sayıda kolluk görevlisi ilgili birimlerde görevlendirilir.

(3) Bu Kanun uyarınca kolluk tarafından alınacak korunma ve güvenlik tedbirleri, bu maddedeki işlemleri yürüten ilgili kolluk birimlerinin koordinasyonunda yerine getirilir.

Denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğü

MADDE 17 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğünün bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır:

- a) Bu Kanun kapsamında korunan bireylere; hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek.
- b) Bu Kanun kapsamında verilen kararlarla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesi için tarafları desteklemek, yardımcı olmak, gerektiğinde önerilerde bulunmak.
- c) Alınan kararların uygulanması, uygulamanın sonuçları ve taraflar üzerindeki etkilerini izlemek.
- ç) Korunan bireylerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak.
- d) **İstek halinde** şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişiye psiko-sosyal danışmanlık yapmak.

e) Karar öncesinde hâkimin isteği üzerine; tarafların geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal ve ekonomik durumu, ruhsal ve psikolojik durumu, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişinin karşı tarafa ve topluma karşı taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

f) Önleyici müdahale programları hazırlamak

f) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek.

g) Korunan bireylere 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile 03/7/2005 tarihli ve 5402 tarihli Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri İle Koruma Kurulları Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli işlemleri yürütmek.

(2) Birinci fıkrada sayılan görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşları, aile ve çocuk mahkemelerinde görevli benzer görevlerde bulunan personel denetimli serbestlik görevlilerine yardımcı olurlar.

Teşkilat Bölümü için Öneri Gerekçesi ve Öneri Kapsamı: Taslakta yer alan teşkilat yapısı sadece kolluk ve adli mekanizmaları içermektedir. Oysaki, Sözleşme'nin öngördüğü Teşkilat önleme, müdahale, tedavi ve koruma hizmeti veren tüm adli ve idari kurumları kapsamaktadır. Bu nedenle hem kurumsal olarak teşkilat içerisine önleme, tedavi ve koruma ile sorumlu kurumlar dahil edilmeli hem de bunların sunması gereken aşağıdaki hizmetler özellikle Sözleşmenin 4, 5 ve 6. Bölümlerindeki içeriği kapsayacak şekilde tanımlanmalıdır:

1. Sosyal hizmet faaliyetleri: Sığınma evi, 7/24 imdat (acil yardım), telefon hattı, danışmanlık hizmetleri, 5. maddeye eklenen hizmetler, özellikle cinsiyet ayrımcılığını barındıran tutum ve davranışlarını değiştirmeye yönelik eğitimsel ve sosyal faaliyetleri kapsayacak şekilde.
2. Tedavi hizmetleri: Mağdur ve fail için ayrı ayrı ve ruh sağlığı tedavisini de kapsayacak şekilde.
3. İzleme mekanizması: Alınan kararların uygulamalarının izlenmesini sağlayacak şekilde.
4. Veri toplama: Düzenli, ayrıştırılmış veri toplama ve şiddetin sebeplerini ve Kanunun etkisini tespiti yönelik araştırmaları kapsayacak şekilde.
5. Adli süreçteki destek hizmetleri: Mağdur danışma, mağdurun bilgilendirilmesi, adli yardım vb.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Görevlilerin eğitimi

MADDE 18- (1) Aile mahkemesi hâkimleri, Cumhuriyet savcıları, kolluk görevlileri, sosyal çalışma görevlileri ile denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğünde görevli denetim görevlilerinin ve diğer ilgililerin görevlerine başlamadan önce veya görevleri süresince gerekli eğitimi almaları sağlanır.

Kurumlararası koordinasyon

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler bu Kanunda öngörülen hizmetlere katkıda bulunmaya teşvik edilir.

Uygulamanın takibi

MADDE 20- (1) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının koordinasyonunda, Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları temsilcilerinden oluşan bir komisyon tarafından takip edilerek uygulamada ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.

(2) Komisyonda görev alan kurum temsilcilerine 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla fiilen görev yaptıkları her gün için (4000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Bu ödemelerde damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Bir yılda fiilen görev yapılan gün sayısının dördü aşması halinde, aşan günler için huzur hakkı ödenmez.

Çeşitli Hükümler Bölümü İçin Öneri Gerekçesi ve Öneri Kapsamı: Sözleşmenin 2. Bölümü bütünsel politikalara özel bir yer vermektedir. Kanunun eşgüdüm görevine ilişkin düzenlemeyi yaparken aynı zamanda konu ile ilgili bütünsel politika belgesi hazırlama yükümlülüğünü de düzenlemesi yararlı olacaktır. Zira, bu eylemler ile mücadelenin sadece yasa çıkararak gerçekleştirilmesi imkansızdır. Özellikle ruh sağlığı politikası, eğitim politikası, sosyal hizmet politikası gibi farklı alanlarda hazırlanacak politika belgelerinde bu konunun dikkate alınması gerekirken, bu alanda hazırlanacak politika belgelerinde de ruh sağlığı, eğitim, sosyal hizmet gibi alanlara ilişkin hedefler ve bu hedefleri gerçekleştirmeye yönelik stratejiler belirlemek gerekecektir. Bu nedenle buraya aşağıdaki alanlarda iki madde eklenmesi önerilmektedir.

- Bütünsel Politikalar Oluşturma
- Hizmetlerin Gerektirdiği Bütçe ve Personel

BEŞİNCİ BÖLÜM Ceza Hükümleri

Koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranma

MADDE 21- (1) Bu Kanunun 5 inci maddesi uyarınca verilen koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişi fiili başka bir suç oluştursa bile, dört aydan sekiz aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Cumhuriyet savcısı, koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen kişinin tutuklanmasını ilgili ceza hâkiminden talep edebilir. Ceza mahkemesi hâkimi Ceza Muhakemesi Kanununun tutuklamaya ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tutuklamaya karar verebilir.

Madde 21 İçin Öneri Gerekçesi ve Öneri Kapsamı: Sözleşme (md.5) Devletlere, kamu görevlilerinin bu Sözleşme hükümlerine uygun davranmasını sağlama yükümlülüğü vermektedir. Ülkemizde yaşanan pek çok şiddet vakasında ise kamu görevlilerinin ihmali gündeme gelmektedir. Bu nedenle bu maddeye eklenecek bir fıkra ile kamu görevlilerinin ihmali ve geciktirmesi de müeyyidelendirilmelidir. Bu düzenleme tıpkı 21.1'de olduğu gibi eylemi başka bir suç oluştursa dahi (görevi ihmal vb.) bu Kanun kapsamındaki görevlerin ayrıca cezalandırılmasını öngörmelidir.

Mahkeme

MADDE 22- (1) Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen asliye ceza mahkemelerinde görülür.

(2) Bu Kanun uyarınca verilecek tutuklama kararları da birinci fıkrada belirtilen mahkemeler tarafından verilir.

(3) Bu davalar, acele işlerden sayılır ve adli tatilde de bakılır.

Gizliliğin ihlali

MADDE 23- (1) Bu Kanunun uygulanması nedeniyle öğrendikleri bilgi ve belgeleri açıklayan, yayınlayan veya her ne şekilde olursa olsun başkalarının bu bilgi ve belgeleri edinmesini kolaylaştıranlar 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 258 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

Harç ve masraflardan muafiyet

MADDE 24- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden harç ve posta giderleri gibi masraflar alınmaz.

Sağlık giderleri

MADDE 25 (1) Bu Kanun uyarınca hakkında tedbir kararı verilen şiddet mağdurlarından sosyal güvencesi olmayanların sağlık giderleri Sağlık Bakanlığı tarafından karşılanır.

Ceza Kanununda suç tipleri

Yargı yetkisi

Alternatif çözüm olanakları yasaklanmalı

**ALTINCI BÖLÜM
Son Hükümler****Yönetmelik**

MADDE 26 - (1) Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılması gereken yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Adalet, İçişleri, Sağlık, Aile ve Sosyal Politikalar bakanlıkları tarafından müştereken düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 27- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.